

Anna Grossman

Biskupin, st. 2a, gm. Gąsawa, woj.
bydgoskie, AZP 44-33/-

Informator Archeologiczny : badania 28, 8-9

1994

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ścianie wykopu I (30 drobnych fragm.). W materiale krzemiennym nie zaobserwowano elementów neolitycznych.

Materiały przechowywane są w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego.
Badania będą kontynuowane.

Wilczyce, st. 10
gm. loco, woj. tarnobrzeskie

Badania sondażowe prowadziła H. Kowalewska-Marszałek. Obozowisko. Kultura magdaleńska.

* Literatura: *Materiały...*, s. 184.

NEOLIT

Biskupin, st. 2a
gm. Gąsawa, woj. bydgoskie
AZP 44-33/-

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Anna Grossman. Finansowane przez Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie. Siódmy sezon badań. Stanowisko wielokulturowe — kultura amfor kulistych, kultura iwieńska i wczesne średniowiecze.

Badania miały na celu wytyczenie przebiegu rowów w północno-wschodniej części stanowiska oraz sprawdzenie, czy wewnątrz lub na zewnątrz majdanu istniały obiekty z wczesnej epoki brązu.

Wytyczono 12 wykopów o łącznej powierzchni 155 m². Wykopy usytuowane na wschodnim stoku wzniesienia pozwoliły skorygować przebieg rowów ujawnionych tu w latach 50. Potwierdziły się przypuszczenia o wzmacnianiu rowów wałem ziemnym od strony majdanu i umacnianiu wewnętrznej ścianki rowu gliną.

Wykopy wytyczone w północno-zachodniej i południowo-wschodniej części oraz we wnętrzu majdanu nie ujawniły, poza jednym obiektem, żadnych śladów działalności ludzkiej. Zawartość odkrytej jamy (fragm. ornamentowanych naczyń, kości zwierzęce, krzemienie i kamienie, często przepalone) potwierdza, że jest to obiekt należący do zespołu wczesnośredniowiecznych jam wędzarskich odkrytych w południowej części badanego stanowiska w latach 50.

Eksploatacja wykopów z pozostałościami odcinków rowu poprzecznego potwierdza tezę o wielokrotnym użytkowaniu wczesnobrązowego obiektu, który w starszej fazie miał wymiary ok. 40 x 70 m. Następnie po zasypaniu południowych odcinków rowów został powiększony do wymiarów ok. 60 x 100 m. Na stanowisku nie stwierdzono żadnych obiektów mieszkalnych z wczesnej epoki brązu. Jednak znajdowane niewielkie ilości drobnych fragm. polepy o wygładzonych powierzchniach wskazują na istnienie jakichś lekkich obiektów naziemnych (szałasy) o ściankach częściowo wylepionych gliną. Mogły one znajdować się na wałach wzmacniających rowy, zniwelowanych w trakcie intensywnego użytkowania wzniesienia.

Po zakończeniu badań zaznaczono przebieg wszystkich odkrytych odcinków rowów, aby zrekonstruować wczesnobrązowy obiekt w jego rzeczywistych wymiarach i położeniu.

Działania te mają na celu włączenie w przyszłości stanowiska do programu turystycznego rezerwatu archeologicznego w Biskupinie.

Badania zakończono.

Bokiny, st. 63, gm. Łapy, woj. białostockie — patrz: paleolit i mezolit

---

**Borowo, st. 12
gm. Dobre, woj. wrocławskie
AZP 46-44/42**

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii Zakład Prahistorii
Polski w Poznaniu

Badania prowadzili mgr J. Czebreszuk i M. Ignaczak. Finansowane przez Wojewodę Włocławskiego, Gminę Dobre i Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w ramach programu ratownictwa przestrzennego nad środkową Bachorzą. Drugi sezon badań osad ludności kultury pucharów lejkowatych i iwieńskiej.

Stanowisko odkryto w 1982 r. Zajmuje ono południowy stok wału wydmowego, opadający w stronę osuszonego aktualnie jeziora Krzywosądz. Badania miały charakter ratowniczy. Teren stanowiska przestał podlegać uprawie i stał się miejscem „dzikiej” eksploatacji piasku.

Łącznie przebadano 142 m² w obrębie 7. wykopów, gdzie natknięto się na pozostałości osad ludności kultury pucharów lejkowatych i iwieńskiej. Stwierdzono wyraźnie lepszy stopień zachowania stanowiska w części porośniętej aktualnie lasem. Odkryto 14 obiektów. Wszystkie one wiążą się z kulturą pucharów lejkowatych (m.in. zakończono eksplorację obiektu nr 3, odkrytego rok temu).

Tegoroczne obiekty, o dobrym stopniu zachowania oraz o różnorodnych rozmiarach i wypełnisku, stanowią fragm. rozległej i stabilnej osady ludności kultury pucharów lejkowatych. Wstępne ustalenia chronologiczne wskazują, iż przede wszystkim wiąże się ona z jej rozwiniętym odcinkiem rozwojowym (faza IV-V). Najbardziej prawdopodobne jest wydzielenie w jej obrębie dwóch podetapów zasiedlenia, związanych osobno z fazą IV i fazą V. Najmniej liczne są ślady fazy III, w ubiegłym sezonie dominujące.

Etap zasiedlenia związany z rozwiniętym odcinkiem kultury iwieńskiej podobnie jak w sezonie poprzednim reprezentuje wyraźnie mniejsza ilość źródeł. Cechy zdobnictwa, makromorfologii i technologii naczyń wskazują, iż mamy tu do czynienia z iwieńską fazą IIIa wg podziału A. Kośki, tzn. z okresem przejściowym między kulturą iwieńską a horyzontem trzciniackim na Kujawach.

Badania winny być kontynuowane.

**Cergowa, st. 3
gm. Dukla, woj. krośnieńskie**

Badania sondażowe prowadził J. Budziszewski. Pracownia krzemieniarska. Neolit — wczesna epoka brązu.

*Literatura: *Materiały...*, s. 184.

Dacharzów, st. 1, gm. Wilczyce, woj. tarnobrzeskie — patrz: wczesna epoka brązu

---